

"כי לא יטש הי עמו ונחלתו לא יעזב"

אימרו זכר עזחי הפיוס-

דורים יחבס, והרב אשה קרביצקי, לורה יצחק ומנחם יחזקאל הי"ד

ב'פרשת פרה' כתוב 'זאת חוקת התורה', וכדברי רש"י 'לפי שהשטן ואומות העולם מונין (גורמים) את ישראל לומר מה המצווה הזאת ומה טעם יש בה לפיכך כתב בה חוקה, גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה

(יומא סז:). ורמזו בזה כי זו תכלית הטהרה שלא יהרהר האדם אחר מידותיו של הקב"ה, אלא יהלך אחריו

באמונה תמימה. וכלשון רש"י על הפסוק 'תמים תהיה עם ה'

התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות, ואז

תהיה עמו ולחלקו.

"חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה"

רבי שאלקה אנהל שבורג ואחיו רבי פנחס, שהיו תלמידיו של המגיד ממזריטש, באו אל רבי פנחס אחת

בשאלה: המשיב אומר "חייב אדם לברך על הרעה, כפי שיש לברך על הטובה".

איך אפשר לקבל את הרעות בשמחה ולברך עליהן?

במקום לענות שלח אותם המגיד לבית המדרש.

"בבית המדרש יושב רבי זושא ומעשן מקטרת לכו ושאלו אותו."

הלכו שניהם לר' זושא וסיפרו לו שהמגיד שלח אותם לשאל אותם איך מברכים על הרעה.

ר' זושא לא ענה להם, אלא צחק ואמר: "תאנה בעיני שהוא שלח אתכם דווקא אליו. למה לברך תשובה על

השאלה הזאת? אני שמעתי לא היה לו רע? הרי מיום לידתו ועד היום יש לו רק טוב. צריך לשאול את שחם

וחלילה היה לו רע. ידעו שניהם שר' זושא הוא עני גדול שיצא סבל רב בחייו ומכך הביעו את שמחה

באהבה את כל מה שקורה לו איננו מרגישים שום רע, ומעניא מברך גם על מה שנראה בעיני אחרים כרע.

"כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מייסורך", כ"ג אלול התשע"ו, הרב אלעזר אהרנסון

כבר עשרות שנים נתון עם ישראל באחת המלחמות הקשות והמתישות – מלחמת הטרור. מלחמה זו

פוגעת בעורף, בנשים ובילדים, בחיי היוס-יוס של כל אחד ואחת מאיתנו. המכות שבמלחמה זו כואבות במיוחד

מכיוון שאנחנו מרגישים את הרשע שבהן – הן באות לנו מידי מחבלים צוררים שהאכזריות והרשע שלהם באים

לידי ביטוי בדרכים מזעזעות. מצד שני אנחנו יודעים שגם המכות האלה באו אלינו מאת הקב"ה.

בפרשת דברים מתייחסת התורה לייסורים שמייסר אותנו הקב"ה, ומלמדת אותנו (דברים ח, ה): "וַיְדַעְתָּ עִם

לְבַבְךָ כִּי כִפְאֵר יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵת בְּנוֹת ה' אֱלֹהֵינוּ מִיִּסְרוֹנוֹ". כיצד מייסר איש את בנו? ראשית, מטרת הייסורים אינה

להעניש או להתנקם – אלא ללמד ולחנך, שהרי האב אוהב את בנו ומיצר בצרתו. ממש כך אומרים חז"ל

שהקב"ה מצטער בצרתן של ישראל, "בכל צרתם לו צר": כאשר עם ישראל בגלות כביכול 'שכינתא בגלותא',

וגאולת ישראל היא 'לאוקומי שכינתא מעפרא' – להקים השכינה מעפר.

שנית, מתוך הגדרה זו של המטרה נובע גם שכאשר האב מייסר את בנו, הוא איננו מכה אותו מכות מוות ואובדן,

שכן מטרתו היא לתקנו ולחנכו ולא לפגוע בו. לנו לעיתים קשה לראות זאת, כיוון שהייסורים קשים ביותר, וגובים

מאיתנו מחיר קשה מנשוא. אף על פי כן, בצד הכאב הנורא על האבידות האישיות, עלינו לזכור כי במישור

הלאומי "לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזב", הקב"ה לא נטש אותנו וחלילה איננו חפץ בהשמדתנו. עם ישראל

הוא עם הנצח – "כי כפאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאם ה', כן יעמד

זרעכם ושמכם" (ישעיהו סו, כב), ועל כן גם הייסורים שמייסר אותנו הקב"ה הם "כפאשר ייסר איש את בנו", ואינם

אלא צעד הכרחי בתוך התהליך השלם של תיקון וגאולה.

"כי לא יטש ה' עמו ונחלתו לא יעזב"

אימרו זכר עזרתי הפיוס-

דברים יחבס, והרב אשה קרביצקי, לורה יצחק ומנחם יחזקאל ה"ד

ב'פרשת פרה' כתוב 'זאת חוקת התורה', וכדברי רש"י 'לפי שהשטן ואומות העולם מונין (גורמים) את ישראל לומר מה המצווה הזאת ומה טעם יש בה לפיכך כתב בה חוקה, גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה

(יומא סז:). ורמזו בזה כי זו תכלית הטהרה שלא יהרהר האדם אחר מידותיו של הקב"ה, אלא יהלך אחריו

באמונה תמימה. וכלשון רש"י על הפסוק 'תמים תהיה עם ה'

התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות, ואז

תהיה עמו ולחלקו.

"חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה"

רבי שאלקה אעקל שבורג ואחיו רבי פנחס, שהיו תלמידיו של המגיד אמריטש, באו אל רבי פנחס אחת

בשאלה: המשיב אומר "חייב אדם לברך על הרעה, כפי שיש להאמר לברך על הטובה".

איך אפשר לקבל את הרעות בשמחה ולברך עליהן?

במקום לענות שלח אותם המגיד לבית המדרש.

"בבית המדרש יושב רבי זושא ומעשן מקטרת לכו ושאלו אותו."

הלכו שניהם לר' זושא וסיפרו לו שהמגיד שלח אותם לשאל אותם איך מברכים על הרעה.

ר' זושא לא ענה להם, אלא זיחק ואמר: "תענה בעיני שיהא שלח אתכם דווקא אליו. למה לברך תשובה על

השאלה הזאת? אני שמעתי לא היה רע? הרי מיום לידתי ועד היום יש לי רק טוב. זיחק לשאלו את שחם

וחלילה היה לו רע. "ידעו שניהם שר' זושא הוא עני גדול שיצא סבל רב בחייו ומכך הביע: אני שמעתי

באהבה את כל מה שקורה לי אינני מרגיש שום רע, ומעלי אברך גם על מה שנראה בעיני אחרים כרע.

"כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מייסרך", כ"ג אלול התשע"ו, הרב אלעזר אהרנסון

כבר עשרות שנים נתון עם ישראל באחת המלחמות הקשות והמתישות – מלחמת הטרור. מלחמה זו

פוגעת בעורף, בנשים ובילדים, בחיי היומיום של כל אחד ואחת מאיתנו. המכות שבמלחמה זו כואבות במיוחד

מכיוון שאנחנו מרגישים את הרשע שבהן – הן באות לנו מידי מחבלים צוררים שהאכזריות והרשע שלהם באים

לידי ביטוי בדרכים מזעזעות. מצד שני אנחנו יודעים שגם המכות האלה באו אלינו מאת הקב"ה.

בפרשת דברים מתייחסת התורה לייסורים שמייסר אותנו הקב"ה, ומלמדת אותנו (דברים ח, ה): "וַיְדַעְתָּ עִם

לְבַבְךָ כִּי כִפְאֵר יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵת בְּנוֹת ה' אֱלֹהֵינוּ מִיִּסְרוֹנוֹ". כיצד מייסר איש את בנו? ראשית, מטרת הייסורים אינה

להעניש או להתנקם – אלא ללמד ולחנך, שהרי האב אוהב את בנו ומיצר בצרתו. ממש כך אומרים חז"ל

שהקב"ה מצטער בצרתן של ישראל, "בכל צרתם לו צר": כאשר עם ישראל בגלות כביכול 'שכינתא בגלותא',

וגאולת ישראל היא 'לאוקומי שכינתא מעפרא' – להקים השכינה מעפר.

שנית, מתוך הגדרה זו של המטרה נובע גם שכאשר האב מייסר את בנו, הוא איננו מכה אותו מכות מוות ואובדן,

שכן מטרתו היא לתקנו ולחנכו ולא לפגוע בו. לנו לעיתים קשה לראות זאת, כיוון שהייסורים קשים ביותר, וגובים

מאיתנו מחיר קשה מנשוא. אף על פי כן, בצד הכאב הנורא על האבידות האישיות, עלינו לזכור כי במישור

הלאומי "לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזב", הקב"ה לא נטש אותנו וחלילה איננו חפץ בהשמדתנו. עם ישראל

הוא עם הנצח – "כִּי כִפְאֵר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה עִמָּדִים לְפָנַי נְאֻם ה', כִּן יַעֲמֵד

זָרְעֶכֶם וְשִׁמְכֶם" (ישעיהו סו, כב), ועל כן גם הייסורים שמייסר אותנו הקב"ה הם "כִּפְאֵר יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵת בְּנוֹ", ואינם

אלא צעד הכרחי בתוך התהליך השלם של תיקון וגאולה.